

Antwoord op de vragen van de kamercommissie geestelijke gezondheid en covid-19

Geachte kamerleden

Enige tijd geleden mochten we jullie vragen krijgen, waarvoor dank. Deze vragen getuigen van een betrokkenheid op de geestelijke gezondheid van de mensen. Een betrokkenheid die we gelukkig breed maatschappelijk zien stijgen. We zien in de vraagstelling een denken vanuit de huidige kaders. We hopen om vanuit deze pandemie een toekomstig antwoord te mogen formuleren samen met u met nieuwe denkkaders en nieuwe (politieke) keuzes – herstelgerichte zorg.

De pandemie heeft in deze geen nieuwe problemen gemaakt. Covid-19 heeft er alleen voor gezorgd dat de zaken verscherpt werden: tekorten werden extra in de verf gezet. Deze crisis heeft de sterktes en de zwaktes uitvergroot. Covid is een kans om maatschappelijke systemen (die tekort kwamen) opnieuw te verbeelden en te (her)bouwen.

- We hebben niet goed samengewerkt (ieder zijn stukje van de kaas, ingelepeld door het systeem van controle)
- We hebben zaken in opbouw zien vertragen én versnellen (bvb. blended, richting eerstelijns, maatschappelijke zorgsystemen)
- We hebben nieuwe goedbedoelde initiatieven gezien die ook al bestonden (bvb. buddywerking/vrijwilligerswerking)
- We hebben de versnippering in al zijn scherpptes ervaren (bvb elp – zelfstandigen)
- We hebben de bestaande problemen zien toenemen (bvb. wachttijden)

Vanuit the lancet psychiatriest

- Werken met ervaringsdeskundigen
- Co-creatie
- Gemeenschaps capaciteit aanspreken
- Peer-support
- Check alle segmenten van het maatschappelijk bestel af op elementen gg

Ook in Vlaanderen kennen we de Staten-generaal. <https://www.statengeneraalggz.be/> Een 40-tal organisaties die gezamenlijke standpunten willen uitwerken omtrent 4 domeinen:

- Perverse financiering
- Transitieleeftijd
- Wachttijden
- Arm maakt ziek, ziek maakt arm

Enkele mogelijke oplossingen en antwoorden op de gestelde vragen:

- 6% middelen gezondheidszorgbudget gg optrekken naar 10 a 11% zoals buurlanden
- Preventie is geen federale materie maar daar is nog geen 1% van de middelen voorzien
- Vermaatschappelijking van de zorg
- Niet alle klachten naar psy, niet iedereen heeft psy nodig
- Verantwoordelijkheid aan specialisten én samenleving
- Van residentieel naar gemeenschapsgericht (én, én-verhaal)
- Organisatie basiszorg in afgebakende, gelijkvormige gebieden. Zorgzones met zorgdoelen – niet uitsluitend op basis van technische prestaties
- Inzetten op datamanagement
- Mental health in all policies
- Meer mensen als normaal beschouwen – mentaliteit
- Meer mildheid, ook voor jezelf
- Verbindend communiceren, ook vanuit de overheid, media, ...
- afstemmen (bijv. niet op elkaar afgestemde regio's die samenwerking regionaal/lokaal en aldus ook een doorgedreven vermaatschappelijking van de zorg bemoeilijken)
- Psychisch lijden staat niet los van somatiek en vice versa (de psychische verkoudheid – 1 op 4 tov 100%)
- Herbouwen in Plurale zorgsystemen (niet uitsluitend biomedische modellen)
- fundamenteel betrekken van ervaringsdeskundigen en omgeving. Grote nood (en ook roep vanuit de patiënten zelf) om meer herstelgericht te gaan werken (zie ook artikel sociaal.net hierover: <https://sociaal.net/opinie/patienten-over-kwaliteit-geestelijke-gezondheidszorg-we-wensen-ons-veel-beterschap/>) - CHIME (Connectedness, Hope, Identity, Meaning, Empowerment) als framework voor deze vermaatschappelijking en het meer herstelgericht denken
- mensen (en ook huisartsen) informeren waar men terecht kan en (op een humane manier) kan geholpen worden (zeker ook in crisis)
- nood aan extra aandacht bepaalde leeftijdsgroepen (infants/jongeren en ouderen) en afstemming op hun noden (mobiele teams niet boven 65?!)

Wat wij al deden:

- Dezorgsamen.be
- Ontwikkeling van de webpagina Coronakriebels met tips, getuigenissen, ... hoe om te gaan met stress in tijden van corona, te zorgen voor jezelf en elkaar
- Organisatie van virtuele Te Gekke Wandelingen
- Organisatie van online aanbod HerstelAcademies
- Opleiding mobiele teams infectiepreventie
- Organisatie van virtuele infomobiel naar scholen toe

- Organisatie van online aanbod Kwartiermaken
- Lancering van de campagne met bijhorend lied 'We blijven binnen'
- Verspreiding van artikels en tips over corona en geestelijke gezondheid op Facebookgroep Geestelijk Gezond Vlaanderen
- In maart 2020 waarschuwde de SGGG de overheid in een open brief voor een tsunami aan psychisch leed n.a.v. de corona-crisis. [Klik hier](#) voor het masterplan.
- [Klik hier](#) voor de open brief en het opiniestuk dat in de krant De Morgen verschenen
- Digitaal kwartiermaken, herstelacademie
- buddywerking
- Campagne verslaving
- Campagne depressie (komend najaar)
- Informatie op website

Wij willen graag (blijven) helpen om wegwijs te zoeken

Tom Van Daele

Te Gek!?

Directie@steunpuntgg.be

Tel: 0467 025277